

NIRS-apparaat nog geen concurrent voor voederwaardelab

Mobiel voederwaarde meten op erf en veld

NIRS-apparatuur om voederwaarde te meten wordt steeds goedkoper en nauwkeuriger. Hakselaars worden ermee uitgerust en op megabedrijven in het buitenland wordt het mobiele laboratorium ingezet om dagelijks de voerkwaliteit te meten. Krijgt het voederwaardelaboratorium serieuze concurrentie?

Op de Agritechnica beurs in Hannover (Dld.) presenteerden de merken Claas en John Deere hun met beursmedailles beloonde NIR sensor en Harvestlab voor op de hakselaar. Dit apparaat meet met nabij-infrarood-spectrum-technologie (NIRS) voederwaardekenmerken, zeventien maal per seconde.

Het meetapparaat meet niet alleen drogestof, maar ook onderdelen van die drogestof. Te weten zetmeel, suiker, vet, ruw eiwit, ruwe celstof en ruw as. Het is gekoppeld met opbrengstmeting. De meeste moderne hakselaars zijn nu ook al daarmee uitgerust, maar de combinatie met voederwaardekenmerken meten is spiksplinternieuw. Het idee is dat de teler van de loonwerker opbrengst- en voederwaardegegevens krijgt, die gebruikt kunnen worden bij de (gps-)precisie-bemesting in het volgende seizoen. Ook kan, afhankelijk van de metingen tijdens het hakselen, meer of minder inkuilmiddel en/of broeimiddel worden

toegevoegd, luidt de toelichting.

Claas-importeur Kamps de Wild te Zevenaar (Gld.) gaat volgend jaar de eerste hakselaars uitrusten met NIRS apparatuur. Specialist Erwin Ros denkt dat de investering tot een meerprijs van 10 tot 15 euro per hectare zal leiden. Hij verwacht dat een dergelijk bedrag voor de teler geen drempel zal vormen, gezien de extra informatie.

Geconserveerd product meten
Geen van beide hakselaar-leveranciers heeft de pretentie om de concurrentie aan te gaan met het voederwaardelaboratorium. Voederwaarde-analyse afkomstig van het lab is nodig om de ijklijn van de NIRS-apparatuur te verversen. Wie aan de BEX-mestboekhouding meedoet, is bovendien verplicht officiële door erkende laboratoria bepaalde voederwaarde-cijfers te vergaren. En niet in de laatste plaats meet NIRS-apparatuur op de hakselaar de voederwaarde van het verse product, niet van het geconserveerde.

Dat maakt een groot verschil, vertelt Erik Jan van Huet Lindeman van BLGG AgroXpertus. Want er blijkt weinig verband te bestaan tussen de voederwaarde van vers en geconserveerd ruwvoer.

Volgens hem is de huidige mobiele NIRS-apparatuur niet betrouwbaar genoeg, mede omdat het ijken niet goed genoeg gebeurt. „Wij gebruiken ook NIRS-apparatuur en de betrouwbaarheid ervan is te danken aan de vele tienduizenden monsters waarmee we de ijklijn maken. Dat kunnen leveranciers van mobiele NIRS-apparaten niet bieden.“ BLGG AgroXpertus ziet echter ook kansen in de mobiele NIRS-apparatuur. „Het is goed mogelijk dat we in de toekomst voederwaarde-analyse op het erf gaan uitvoeren.“

Mega bedrijven

In het buitenland gebeurt dat al. De Italiaanse firma Smart Farming Technologies timmert aan de weg met een NIRS-laboratorium voor gebruik op mega-veebedrijven. De data die het lab oplevert, vormt de ontbrekende schakel in de bedrijfscyclus. Dagelijkse gegevens over melkproductie en vruchtbaarheid zijn er al, met NIRS apparatuur komt ook de bepalende factor in de prestaties van het melkvee iedere dag gedetailleerd in beeld. Bij honderd tot tweehonderd koeien levert die informatie niet genoeg op om de investering terug te verdienen. Maar bij duizend tot tweeduizend koeien wel. Drogestofcijfers

Overwegen veevoerspecialisten om een apparaat aan te schaffen en er de boer mee op te gaan? Onafhankelijk veevoedadviseur Henry van Ittersum uit Beilen (Dr.) heeft dergelijke plannen (nog) niet. Net als BLGG AgroXpertus heeft hij twijfels over de nauwkeurigheid van de gedetailleerde voederwaardeschatting. Maar drogestofcijfers en kilo's meten heeft zeker nut, aldus Van Ittersum. Enkele jaren geleden overlegde hij al met een groep loonwerkers die met John Deere apparatuur werken over het nut van drogestofbepaling en opbrengstmeting. „Ik tel de procenten bij elkaar op en dan kan het veel verschil maken.“

